

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1942 július 14.
Csihás Benő u. 3 II. évfolyam, 156. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. t. 45. Tel. 207. Csekk. 74.850

Rommel szállítórepülőgépeken kap erősítéseket Görögországból

A legszörnyűbb katasztrófa előtt áll a Szovjet – A németek kiszélesítették az arcvonalat és szakadatlanul üldözik a megvert bolsevista hadsereget – Sztalin második arcvonalat sürget Londonban

Súlyos fegyházbüntetésre ítélték a röpiratterjesztő nyilasokat

A hírek gyors áttekintése közben kétségtelenül az a jelentés tarthat legnagyobb érdeklődésre számot, amely arról szól, hogy Rommel csapatszallító repülőgépeken Görögországból kap erősítéseket.

Az egyiptomi harcokról a legújabb, lapzártakor érkezett jelentések azt mondják, hogy a német és olasz csapatok irtózatosszerű támadásba lendültek és a csata már két nap szakadatlanul tart.

A német hadijelentés, amelyet a vezér főhadiszállása kedden délután adott ki, a szovjet arcvonal kiszélesítését jelenti. A menekülő szovjet hadseregnek már nem sok reménye lehet arra, hogy ismét szembeforduljon a németekkel és ellentámadással megállítsa a német harci gépezet előretörését.

A harctéren folyik a felbomlott és visszaözönlő szovjet csapatmaradványok üldözése. A német repülőgépek állandó támadásai ezt a visszavonulást nagyon megnehezítik. Timosenkonak gyorsan vissza kellett rendelnie hadseregét, nehogy a csapatok német gyűrűbe kerüljenek és azokat teljesen felmorzsolják. A Szovjet a télen és a nagy tömegtámadások idején elpocsékolta az emberanyagot, s most, amikor már kétségbeesett helyzetbe jutott, szeretné megmenteni ami még menthető.

A Szovjet helyzete nagyon válságos. Ezt beismerik az angol lapok is. Az Evening Standard tudósítójának jelentése szerint a Szovjet és vele szövetségesei is abban a téves hitben ringatták magukat egész télen keresztül, hogy a német hadsereg álló háborút kényszerítenek. Az események azonban ennek ellenkezőjét bizonyították be.

A német sikerek feljogosítanak bennünket arra, írja egy másik tekintélyes angol lap, hogy komoly vesztélyről beszéljünk.

Voronyezs szakaszán — mint a keddi hadijelentések mondják — megtört a szovjet csapatok ellenállása és a gép tit kezdte meg a munkát. Itt is megkezdődött a visszavonulás. Afrikában a brit csapatok támadásai egyre tartanak. Itt ausztráliai csapatokat is harcba dobtak. Ezeket dicsérik most Londonban és bevallják,

hogy az ausztráliaiak jobban megállták helyüket, mint az angolok. Az angolok támadási kísérletei azt eredményezték El Alameinnél, hogy a brit 8. hadsereg nagy vérvesztéseket szenvedett. A tengely új állásokban rendezkedett be.

Egyiptomban a helyzet még most sem tisztá. A nép hangulata Anglia ellen fordult. Párizsi lapok beszélnek az egyiptomi hadsereg esetleges harc balépéséről, ezzel szemben az olasz sajtó sokkal realizitkusabban fogja fel az egyiptomi kérdést, mert ha a fasiszta lapok rámutatnak is arra, hogy az egyiptomi nép nem barátja Angliának, ugyanakkor igen hidegen irnak a jelenlegi egyiptomi kormányzatról, az egyiptomi hadseregről pedig egyszerűen nem beszélnek.

Az angolszászok nyugtalanító hadjáratot kezdtek, s minden igyekeztükkel azon vannak, hogy eltereljék a figyelmet a keleten és Afrikában, valamint a tengereken folyó nagy harcokról és tengelygyőzelmekről.

Ezt mutatja az is, hogy Portugáliát emlegetik mind sűrűbben, a partok mentén hajókat tartóztatnak fel, Svédország felett angol repülőgépek huznak el és torpedótalálatt ér svéd felségvizeken svéd hajót. Valószínű, hogy az angolszászok ismét második európai frontról álmodoznak. Illetékes helyen kijelentik most is, hogy az angol tervek valóban csak álmok maradnak továbbra is. Angliának alkalma nyílt már nem egyszer, hogy megmutassa erejét, volt elég frontja a németekkel szemben, de még egyetlen egyszer sem tudott egyik fronton sem eredményt felmutatni.

Ezek a megtévesztő kísérletek, a propagandahadjárat, csak mézesmadzag a Szovjet számára, de a gyakorlatban semmit sem ér.

A közeli és földközti tengeri államok politikájának az északafrikai harctéri események adnak újabb érdekességet. Német részről különösen hangsúlyozzák azokat a jelenségeket, amelyek Amerika mind nagyobb térfoglalását mutatják, mind Afrikában, mind a Közel-Keleten. A török kormányváltással kapcsolat-

ban a Wilhelmstrassehoz kérdést intéztek a török külpolitika és a német-török viszonyra vonatkozóan. A külügyminisztérium szóvivője a török politikáról a nyilatkozatot megtagadta, egyébként pedig figyelmeztette az újságírókat, hogy inkább az angol-amerikai viszonyt foglalkoztassanak, azzal például, hogy Kanadában amerikai csapatok masíroznak be, vagy pedig, hogy Churchill minden egyes amerikai útja után otthagya valamit Washingtonban. A Wilhelmstrassen rámutatnak, Amerika célja ebben a háborúban minél többet magához ragadni az angol birodalomból.

Az amerikai lapok azt írják, hogy a Szovjet helyzete óráról órára romlik. A Bud. Ért. jelentése szerint Stockholmban úgy tudják, hogy Majszki szovjet nagykövet Sztalin nevében arra kérte Churchillt, sürgősen állítson fel második arcvonalat, mert ellenkező esetben a Szovjet a legszörnyűbb katasztrófa elé néz. Való-

színű, hogy ezért volt szükség a propagandahadjáratra, mint azt más helyen írtuk is. Anglia meg akarja győzni Sztalint arról, hogy segíteni tud, s kintásra biztatja a vörös diktátort.

Nagyon érdekes még az a jelentés, amely arról számol be a Stefani jelentése szerint, hogy a hindu nagygyűlés végrehajtóbizottsága határozatot hozott, amely követeli, hogy szüntessék meg az angolok hatalmát Indiában. Ez maga után vonná természetesen azt is, hogy az angolok elhagynák Indiát.

A Bud. Ért. berlini jelentése számol be arról a jegyzékről, amelyet Vichy juttatott el az Alexandriába internált francia hadihajók ügyében. A jegyzékre már válasz is érkezett. Ennek szövegét nem közöl, de kijelentik, hogy az nagyfokú brutalitásokat tartalmaz.

Mind szélesebb arcvonalon folyik a szovjet csapatok üldözése

A német vezéri főhadiszállás jelenti: A keleti arcvonal déli szakaszán a német támadó arcvonal déli irányban kiszélesítette az arcvonalat. Az ellenség üldözése során gyorscsapataink mélyen behatoltak a visszavonuló ellenség oszlopaiba és megtörték azok ellenállását. Repülőgépeink hullámokban támadták az ellenséget és megsemmisítő hatást értek el. Voronyezstől északnyugatra páncélosaink bekerítették egy erőd csoportot.

A középső frontszakaszon és a volchovi kállóiban tisztogató harcok során kifüstöltük Wlassow altábornagy seregeit. Egyiptomban helyi tevékenység folyik El Alameinnél. Légi harcokban 12 angol gépet lelőttek. Palesztina előtt két torpedóval egy nagyobb tartályhajót kilőttek a németek.

Anglia déli partjain egy brit őrhajót elsüllyesztettek. A Csatorna felett az angolok négy gépet veszítettek. Rajnávidék ellen támadást intéztek az angol gépek. A bombák a polgári lakosságban kárt tettek. Öt gépet lelőttek.

Ausztráliai, újzealandi és indiai csapatok küzdenek Angliáért Afrikában

A Bud. Ért. jelenti: A kairói brit főhadiszállás jelentése szerint a tengelycsapatok támadásba mentek át El Alameinnél. Az arcvonal középső részén az angolok, hogy megakadályozzák a bekerítést, nagyszámú páncélossegéget és tüzérséget vonat össze.

Az afrikai csatában most is kevés angol vesz részt. A harcolók között sok az ausztráliai, újzealandi és indiai.

ARENA MOZI

TELEFON: 328

**Tatarozás miatt,
bizonytalan időre
beszüntette
az előadásokat**

ACÉLVÁROS ÉPUL ANGLIÁBAN AZ AMERIKAI KATONÁK RÉSZÉRE

Stockholmi lapok londoni jelentései szerint az angol kormány több tízezer munkást kénytelen volt elvonni a fegyverkezési iparból. Ez a

Kanadát megszállták az amerikai csapatok

Hivatalos jelentés szerint amerikai csapatok érkeztek Kanadába. Hir szerint a közeljövőben újabb csapategységeket helyeznek el Kanada különböző városaiban. Az ottawai hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a Kanadában állomásozó amerikai csapatok ellátásáról a kanadai kormány gondoskodik.

Az amerikai csapatoknak Kanadába való helyezése kétségtelenül az Egyesült Államoknak egyik legfontosabb lépése a nyugati féltekén való egyeduralom biztosítása érdekében. Ang-

nagy munkástömeg most — mint a Dagens Nyheter írja — acélvárost épít az Amerikából átszállítandó katonaság részére. A páncél-városban lakóépületeken kívül üzletházak, postahivatalok és — mozik is lesznek.

158.600.000 DOLLÁR AZ USA NAPI KIADÁSA

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Amerikai Államok napi háborús kiadása 158 millió hatszáz ezer dollárra rug. Májusban ez a kiadás csekélyebb volt és a júniusi háborús kiadások 6.3 százalékkal emelkedtek.

SZUNETEL A TEHERÁRUFORGALOM A SZUEZI CSATORNÁN

Szófia, július 14.

A bolgár lapok közlése szerint Törökország már husz nap óta nem kap árut Amerikából. Ezt azzal magyarázzák, hogy a Szezei csatornán szünetel a teheráruforgalom.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—SZERDA

Szervusz Péter

Páger Antal kettős szerepben.

A többi szerepekben: *Simor Erzsébet, Pethes Ferenc*

**SIMOR ERZSI, PETHES FERENC,
PETHES SÁNDOR, HIDVÉGHY VALÉRIA**

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

nek létalapja, amire nemcsak a német és az olasz, hanem a középeurópai sorsközösség összes népe törekszik. A történelmi felelősséget átérző fiatal erőkből áradó hatalom új életet teremt, ami viszont új jogrenddé fog alakulni. Ahol pedig egyesek az új idők szellemét nem akarják megérteni, ott a politikai hatalom magától értetődő elsőbbsége erősebben kifejezésre jut, mert ahol gyalulnak, ott forgács is repül. Aki pedig át akarja építeni házáat, annak nemcsak az erdőből kell fát hozni, hanem a régi gerendákat is gyalulni, ha még nem korhadtak el.

A középeurópai sorsközösség most van fejlődésben. De minél gyorsabban megérti minden nép itt Középeurópában ennek a sorsközösségnek belső és külső, szellemi, politikai és gazdasági szükségességét, és eszerint cselekszik, annál hamarabb lesz egész Középeurópában: béke, jólét és szociális igazság.

AMERIKA NEM AD EL HAJÓT BRAZILIÁNAK

Washington, július 14.

Az Egyesült Amerikai Államok szóvivője megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint az USA 12 hajót akar eladni Braziliának. A szóvivő kijelentette, hogy Brazília tényleg ilyen kívánsággal fordult az Egyesült Államokhoz, de ezt a kívánságot nem teljesítheti Amerika márcsak azért sem, mert hajót nem eladni, hanem inkább venni szeretne.

FRANCIA KOMMUNISTÁK MENEKULÉSE EGY KONCENTRÁCIÓS TÁBORBÓL

Vichyből jelenti a Bud. Tud.:

Egy franciaországi koncentrációs táborból 16 kommunistának sikerült elmenekülni. A szökevények 45 méter hosszú földalatti folyosót ástak a tábort körülvevő drótkadályok alatt és azon jutottak ki a szabadba. A szökevények között van Maurice Thorez, a franciaországi kommunistapárt volt főtitkárának testvéröccse is.

ÁTADTÁK A MAGYAR FOGADALMI AJÁNDÉKOT JAPÁNNAK

Tokió, július 14

A tokiói magyar követ átadta a magyar fogadalmi ajándékot a japán fővárosban. A fogadalmi ajándékon a következő szöveg olvasható: Megfogadjuk, hogy folytatjuk a küzdelmet Japánnal együtt a japán—magyar szerződés jegyében. A németek is átnyújtották tegnap a fogadalmi ajándékot Japánnak.

ANGLIA SAJÁT ÉRDEKEIÉRT HARCOL

A török Cumhuriyet című lap vezércikkét közöl, amelyben szembeszáll a demokráciával azon állításával, hogy Anglia a népek szabadságáért küzd. Anglia, írja a lap, egyes egyedül saját érdekeiért harcol.

CEYLONBAN BEVEZETÉK A BOTOZÁST

Lisszabonból jelenti a Stefani: Ceylon szigetének kormánya bevezette a megbotozást, hogy ezzel a zavargásoknak elejét vegyék. A hinduk ugyanis fel sem veszik a hatóságok rendelkezéseit és azokat nem tartják be.

Felnyársalta a szőlőkaró

Bácsfeketehegyről jelentik: Bellmann Fülöpné meggyet szedett a szőlőben. A létra fokán az asszony megcsuszott és egy szőlőkaróra esett. Az asszonyt a karó valóssággal felnyársalta. Mire hozzátartozói orvost hívtak, az asszony borzalmas kínok között kiszenvedett.

Egész sor hajót süllyesztettek el a németek az amerikai partok mentén

Washington, július 14.

Északamerikában, mint a tengerészetiügyi minisztérium jelenti, a partok mentén egy közepes nagyságú hajót megtorpedóztak. Kuba északi partjai mentén tehergőzöt süllyesztettek el. A hajótörötteket partraszállították.

MacDonald Otawában kijelentette, hogy a szövetségesek három hajóját torpedózták meg a Szent Lőrinc öbölben. Egy norvég hajót, amely az Egyesült Államok szolgálatában állott, szintén elsüllyesztettek.

Elítélt nyilas lázitók és röpiratterjesztők

**Körözőlevelet adtak ki a szökésben lévő
Sütő Gyula volt nyilasképviselő ellen**

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar királyi honvéd vezérkar főnökeinek bírósága, mint ítélőbíróság, ez év folyó hó 10-én megtartott főtárgyalásán lázitó tartalmu röplapok szerkesztéséért, sokszorosításáért és terjesztéséért elkövetett, az 1930. évi III. t. c. 59. paragrafusának 4. pontjába ütköző hűtlenség büntette miatt Omelka Ferencet 10 évi fegyházra, Barczikay Tibort nyolc évi fegyházra, Koller Pált 5 évi fegyházra, ifjú Kálmán Józsefet pedig há-

rom évi fegyházra ítélte. A fiatalok Bolehovszky Ernőt 5 havi fegyházbüntetésre ítélték. Omelkát, Barczikayt, Kollert és ifjú Kálmánt tízévi hivatalvesztésre és polgári jogainak ugyanilyen tartamu elvesztésére ítélte a bíróság. Omelkát és Barczikayt még lefokozásra ítélték. A szökésben lévő Sütő Gyula volt országgyűlési képviselő ellen bírósági nyomozólevelet adtak ki.

Középeurópai sorsközösség

Irta: Rohan Károly Antal herceg

Az utóbbi hónapok és évek eseményei világosan bebizonyították azt, amit minden szülőföldjéhez ragaszkodó ember Középeurópában már régen tudott: hogy a középeurópai népek települési térsége olyan belső egységet képez, amelyet a páriszkörnyéki békés államainak hatalmi politikája csak rövid időre szakíthatott szét.

Attól a perctől kezdve, midőn a nemzeti-szocialista és fasiszta forradalmak megszelídültek abban az elhatározásban, hogy Európa sorsának irányítását saját maguk fogják teljes felelősséggel intézni, a középeurópai erőltetett revíziós mozgalmakat rögtön történelmi átütő erő frissítette fel. A területi kizsákmányolás lépésről lépésre haladó menetével együtt a nemzeti és szociális megújodási törekvések is nagy tért hódítottak az egyes népekben, melyek ezzel tulajdonképpen életképességüket bizonyították be.

A polgári nacionalizmus és osztályharc, a nemzetközi kapitalizmus és nyu-

gati népek nálunk téridegen eszmevilágából kibontakozó életerők szó nélkül félretolták a múlt tárgyalamná vált jelszavát. Egyik belföldön a magánjog a sokkal értékesebb és tagozottabb népjoggá változik, hogy így ember, család, munka és magántulajdon új, valósnak megfelelő és boldogító értelmet kapjanak, úgy a nemzetközi jog különféle ágaiban is teljesen új szellem kel életre. A társadalmat megnyugtató jogrendezés pedig óriási teljesítmények elvégzésére ösztönöz, amint ezt a most folyó háborúban tapasztalhatjuk.

Aki azonban a jelenkor eseményeiben elsősorban csak hatalmi folyamatot lát, annak természetesen igaza van, de csak az egyik oldalt látja. Befelé ugyanis épen a hatalmi biztositott nemzeti fegyverem a szociális kérdés nagyarányu megoldásának előfeltétele, ahogy ez a tengelyhatalmak népeinek belső életében jelenleg történik. A külső hatalom pedig Középeurópa politikai, szociális és gazdasági újrendezésé-

Befejezéshez közeledik Bácskában az aratás

Kitünő buza termett az Alföldön — Sok helyen már a cséplés is megindult és két hét múlva az asztalra kerül az új kenyér

Az egész országban egyetlen nagy ünnep, egyetlen nagy gondolat él most minden ember lelkében, az aratás és a kenyér ünnepe. Beért a termés, peng a kasza, széles, nagy lendülettel vágja a rendet, s az új búzából a friss kenyér nem sokára az asztalra kerül. Jézus-arca van minden búzaszemnek és a paraszt levett kalappal áll meg a földek végén és meghajtja fejét a buza előtt. A kenyérré is keresztet rajzolnak, mielőtt megszelik. A mi aratásunk haljanak meg a kalászok és a vérző pacsok, hogy új, diadalmas és győztes élet

Rekkenő hőségben, az aranyló buza-tenger között fehér foltoknak tűnnek csak fel messziről az artó parasztok. Arcuk barnállik, öklük fekete és kemény. Mindenki itt van most a határban, a falvak üresek, hallgatnak a zárt kapuk. Még a kutyák sem ugatnak. Csendben folyik a munka, a nagy harc, a végső küzdelem a kenyérért. A kasza már mindenhol megpendült, s a hét végén nem lesz talponálló buza a

Bácskában. Egy hete folyik a legszebb munka. Felsőbácskában már előbb elkezdődött az aratás, s a Telecskai dombok mentén is hamarabb ért be a termés.

A Tisza mentén most folyik a legnagyobb munka. A hétfői borús idő és a kis eső nagyon sokat használt. A nagy melegtől több helyen kiperdült a szem a kalászból. A túlérett buza szalmája is megtört. Kedden kitünő idő járt az aratásra.

Itt a kenyér

Beszélgünk a munkásokkal kint a határban. Bizakodnak. A termés sok helyen nem olyan mint az elmúlt évben, az igaz, de azért lesz elég. A víz sok kárt okozott. A tavalyi ősz olyan esős volt, hogy nem lehetett elvetni a gabonát. Mindenhol ritkább a vetés, ezzel szemben a kalász teltebb, a szem acélosabb. Az idén Bácskában és az egész Magyarországon minőségi búzát termeltünk, de mennyiségileg is kielégítő a termés.

Középbácskában sok helyen előbb le-

vágták a búzát, mint az árpát. A lekaszált árpa átlagosan 18—24 keresztet hozott holdanként, a cséplés 9—11 métermázsát eredményezett. A buza lánconkénti hozama keresztekben 18—22, ami az átlagos termésnek felel meg.

Beért a kenyér. A termelők valamenynyien igyekeznek eleget tenni a kormány felhívásának és a learatott gabonát cséplés után azonnal beszállítják a központokba, hogy a friss kenyér minél előbb az asztalra kerüljön.

Néhol már zognak a cséplőgépek

Az aratás még tart a szélesülő határban, de itt-ott már felzognak a cséplőgépek is. A kisebb táblákat már levágták. A törpebirtokosok behordták a falu alá a búzát, asztalra rakták és a gép itt kezdte meg a munkát. Sápadtlevelű akácok mellett folyik a munka, a cséplési biztosok felügyelete mellett ömlik a szem a zsákba, innen a mázsára, majd a kocsira és egyenesen a raktárba, ahol újra megméri, átveszik és ki is fizetik. A kenyérnek való felkerül a padlásra, a folyosón pár zsákkal félretettek, ezt a malomba viszik.

Félnapokig csépel csak egy helyben itt a gép, pöfög a traktor, s amikor tovább mennek egy tanyával, nótázva viszik vállukon a favillát

a munkások. A pelyvahordó lányok piros szoknyája egy villan a napfényben, mint a tűz. Fehér fogukkal almát harapnak. Még nem érett egészen, de már nagyon jóízű, hűsít savanykás nedve.

Kocsik mennek az uton. Mozgásban van az egész határ, színes foltok villannak, néha nótázót hord szét a lengedező nyári szellő és felhők árnyéka suhan át a tarlókon.

Egy kislány libákat terel, s a mellettem haladó öreg paraszt leveszi kalapját, megtörli izadt homlokát, felveti tekintetét az égre és azt mondja:

— Hála Istennek...

Elindul egy kórházvonat...

A Tábori Ujság legújabb száma közli ezt az érdekes riportot.

Nagy sürgős-mozgás van a pályaudvaron. Az első vágányon hosszú szerelvény áll. A mozdony kéménye nem füstöl: hosszabb ideig fog tartózkodni ez a vonat a pályaudvaron. A kocsik egyforma színűek s a kékes-szürke mezőből fehér alapon nagy vöröskeresztek hirdetik a szerelvény rendeltetését. Kórházvonat, magyar kórházvonat. Időnként mindig megjelenik orosz földön. Az otthoniak szeretetét hozza, az otthoniak hazavárását, gondoskodását a messzi idegenben megsebesült, megbetegedett honvédeknek.

FEHÉR KÉZBEN PIROS TULIPÁNOK

A hosszú szerelvény mellé egymásután gördül be ringó suhanással egy-egy sebesültszállító kocsi. Az orvosok, — katonáember mindegyik — halk szóval intézkednek. Fürge kezek emelik ki a hordágyakat. Mintha vezényszóra történe: egyszerre emelik levegőbe az ágyakat a kocsi középső ablakánál. Bentől izmos, kemény kezek

nyulnak ki s kevés idő múlva a kényelmes hófehér kocsiban fekszik a beteg.

A sok katonaruha közé egy-egy vörös keresztet nővér megnyugtató ruhájának színe foltja vegyül. Barna, mosolygós arcu mindgyök: szemükből a végtelen szeretet és jószág sugárzik.

Az egyiknél hatalmas csokor virág: orosz föld termette piros tulipánok, gyöngyvirágok, illatos orgonák. Egy sebesült szem megalak a színpompás virágokon.

— Milyen szép, — sóhajtja alig hallhatóan — odahaza is virágos már a kis kertünk...

KÉTSZÁZOTVEN FÉRŐHELY

A testvér megáll. Pár szál virágot huz ki a csokorból. A szemé csillog csak, amikor felnyújtja fehér kezével a kocsiba. S odafent a honvéd szívére öleli az idegen föld apró gyermekeit.

A sebesültek, betegek berakodását dr. Gy. A. orvosszázados, a kórházvonat parancsnoka ellenőrzi. Ide-oda jár, halkszavú parancsokat, irányításokat ad mindenütt.

Megállítjuk. A kórházvonat felől érdeklődünk. Részletesen tájékoztat, közben azonban állandóan figyelemmel kíséri emberei munkáját.

— A mozgókórház elsősorban szállítási eszköz — mondja —, de fő jellegzetesége az, hogy mialatt szállítja a betegeket, a sebesülteket, az alatt rendes kórházi szerű kezelésben is részesíti őket. A betegek kezelésének folyamata tehát még a szállítás ideje alatt sem akad meg. S az orvosok? Itt is orvosok maradnak testestől-lelkestől. A különbség csak az, hogy a fehér orvosi köpeny alatt katonazubbony feszül és katonaszív dobog!

NAGYOBB MUTÉTEKNÉL MEGÁLL A VONAT

— A kórházvonat Pullmann-kocsikból áll. A 16 kocsi közül ötöt a fekvő-betegek részére rendezték be, egy kocsiban 25 ágy sorakozik. Van konyhakocsi négy üsttel, két takaréktűzhellyel, élelmiszerraktárkocsi, mütőkocsi és parancsnoki kocsi.

— A mozgókórház 250 személy elszállítására alkalmas. 150 fekvő- és 100 ülőbeteg vihetünk haza. Az ágyak kényelmesek, praktikusak. Az ülőbetegek részére viszont plüssüléses kocsik állnak rendelkezésre.

Mikor a kocsikon végighaladunk, a kórházvonat sebészorvosa csatlakozik hozzánk és felvilágosításokat ad.

— A sebesültek kisebbik része Char-koynál és Kurszknál sérült meg. A legnagyobb részük azonban orvulövészvállalkozások leküzdése során sebesült. Hála Istennek, tulkomoly eset nincsen. A legsúlyosabb még egy fejlődéses, aki orvulövészek áldozata.

— Az ut alatt az orvosi munka a betegek általános állapotának javítására irányul. Ezt a kötelességet és az étkeztetéssel érjük el. Volt már olyan napom, amikor 120 kötözést csináltam.

— Több esetben műtétet is kell végrehajtani a kórházvonaton. Míg a kötözést mindig a sebesült ágyában hajtjuk végre, a műtétet a remekül felszerelt mütőben. Nagyobb műtétéknél megáll a vonat. Természetesen gondoskodás történt a felszerelésnél arra is, hogy ha utközben, vagy légitámadásba kerül a mozgókórház, az esetleges új sebesülteket azonnal megoperálhassuk.

A szerelvény berendezése minden tekintetben felveszi a versenyt a legmodernebbül felszerelt német mozgókórházakkal...

Késő délutánra jár az idő, amikor végmennek a berakodással. Még egy utolsó szemle esik végig a kocsisoron. Aztán lassan, méltóságteljesen kigördül a szürkés-kékre festett, vöröskeresztes szerelvény. Oroszország valamelyik pályaudvaráról ha zafelé, Magyarországra!

Mi történt a strandon?

A Délvidék tegnapi számában »Botrány a strandon« cím alatt cikket közölt, amelyre a következő helyreigazítást küldte be Mátyay Sándor:

»A zombori Sport Egyesület házi uszó versenyt rendezett vasárnap délután a strandon. Az uszóverseny megkezdése előtt és befejezése után Mátyay Sándor, a zombori közellátási felügyelőség vezetője, csónakján áthaladt a versenypályán, amikor is az egyik versenyző sértő megjegyzést kiabált hangtölcsérszerűen utána. A sértő megjegyzést, majd a felelősségre vonáskor az illető versenyző magatartását Mátyay reá nézve sértőnek találta ezért őt egyszer arculütötte, hogy sértő megjegyzéséért szélsőséges eljárást vegyen».

Szórol-Szóra

DÉLVIDÉK

Tanfolyamot a községi bírónak

Ma tanfolyam tanfolyamot ér és igyekszik mindenki zakma szerint ki is használni ezeket a tanfolyamoknak hasznos voltát. Hol itt, hol ott rendeznek hivatalosan vagy félhivatalosan minden rendű, rangu, társadalmi osztályu embernek tanfolyamot. Tűzoltók ugyanugy, mint orvosok, tanárok, ugy, mint gépkocsikezelő kovácsok, kiscgazdák és tisztviselők, iparosok és magánosok...

Csak egyetlen egy tanfolyamról nem hallottunk még soha, arról, hogy a községi bírók számára rendezzenek olyan tanfolyamot, mely felvilágosítja őket arról, hogy mi a hatáskörük, mi tartozik rájuk, mennyi a felelősségük, mennyiben töltik be méltó formában tisztüket.

Megválasztják a községi bírót, aztán ugy gondolják, majd betanul a mesterségébe. És őt, tiz esztendő mulva is alig több aláírógépnél, akinek nincs véleménye, nincs kezdeményező tudása, általában alig több a cimén kívül a többi gazdatársainál, holott a magyar törvények szerint felelőssége és vezető állása sok mindenre jogot adna, sőt olyan kötelességeket róna rá, melyekről fogalma sincs. Az a legjobb eset, ha nem adódik baj a bíraskodásából. Elintézik a jegyzők az elintéznivalót, ha azok a jegyzők valóban hivatásuk magaslatán álló tisztviselők. Örömmel látjuk, hogy igen sok helyen valóban megcsinálnak és elkövetnek mindent a községi jegyzők, hogy vezessék, támogassák, segítsék a politikai községet jobb jövő felé. Ahol azonban ez nincs, ott sincs komolyabb veszedelem, legfeljebb harminc, negyven esztendőre megáll a világ kereké annak a községnek az életében.

Mindenképen fontos tehát, hogy a községi bírónak tanfolyam rendeztessék. A legkiválóbb közigazgatási szakemberek tartsanak előadást. Oktassák ki a tennivalókról, vezessék be a korszerű közigazgatási tennivalóba, vezessék rá ezeket a jószándékú községi bírónak arra, hogy mi a teendőjük. Hasznára lesz első sorban minden politikai községnek, de hasznára lesz a jegyzőknek is, hiszen ezen a tanfolyamon éppen azok a kérdések kerülnek szóba elsősorban, melyek legtöbb esetben akadályt jelentenek a jegyző számára, ha fejleszteni akarja a községet. A közigazgatás mellett egészségügyi, egyházi, irodalmi, társadalmi ügyek is fontos tárgyai legyenek ezeknek a tanfolyamoknak, mert minden ilyen kérdésre a községnek a bíró lelkén szűrődik keresztül.

(Debreczen.)

Változó időekkel

mi is megváltozunk — mondja a jól bevált latin közmondás. Az ember értékelése különböző időkben mindig más volt. Volt ugy, hogy csak pisze orral lehetett érvényesülni. A természet különfélesége is alapja volt a különféle értékelésnek. Kicsinyek sokszor vitték el a pálmát a nagyok előtt. De a nagyok sem igen hagyták magukat és néha alaposan elnyomták a kicsinyeket.

Az idők jele az a mérték, amely napjainkban van kifejlődőben. Új értékelés ígérkezik a legujabb találmány nyomán. Ki is hallott már ilyet? Emberi hajból finom ruhaszövetet, „gyapju” takarót szövik. Gyapjuanyag lesz ez is, gyapjas fejek termékéből telik ki a szála. Egyszeriben az éjig szokik az emberi hajzat értéke. Egyszeriben a legkiválóbb emberpéldányok lesznek azok, akiket a játékos természet majomszörrel áldott meg. Annál kiválóbb és értékesebb lesz valaki, minél sűrűbb, tömöttebb lesz a sörénye. A hajápolószerek is a legmagasabb árakat fogják elérni. Valóságos termelési rendszert dolgoznak ki az emberi hajzat számára. Időszakokra osztják majd be a hajzat ápolásának, növekedésének és vágásra érésének idejét. Lesznek hónapok és hetek, amikor minden valamire való ember dus hajzattal, lobogó sörénnyel fog járni, viszont lesznek olyan idők is, a nyírás, a gyapjubetakarítás ideje, amikor mindenki csufosan lenyírbálva fog szaladgálni az utcákon. A

Száz év alatt megkétszereződött a finn-ugor népek száma

A finn-ugor népcsalád 62 százalékat teszi a magyarság — 13 millió magyar és 705 vot — Milyen népekből áll a finn-ugor család?

A finn-ugor nyelvcsaládhoz tartozó népek óriási területen élnek szétszórva Európában és Ázsiában. Elterjedési területük (többben vagy népesebb szórványokban) mintegy 5,5 millió négyzetkilométer.

A magyarok, finnek, észtek, livek és lapok egy részének kivételével a finn-ugor népek települési helye a mostani Szovjetunió területe.

A nyelvcsaládban legnépesebb az ugorok csoportja, amelyhez a legnagyobb lélekszámú finn-ugor nép, a magyarság tartozik.

Az első világháború előtt magyarok nagy számban csak az integer Magyarországon (1910-ben 10,050,575 lélek), a népesség 48,1%-a és az Északamerikai Egyesült Államokban (1910-ben mintegy 450.000) éltek.

Jelenleg (1942) a magyarság ötvenezernél nagyobb tömegekben a következő országokban él (becslés):

Magyarország	10,660,000
Északamerikai Unió	630,000
Románia (az 1930-as román statisztika szerint)	547,000
Szlovákia	120,000
Horvátország	85,000
Kanada	55,000
Német birodalom	52,000
Egyéb országok	975,000

Osszesen 13,124,000

Az ugorok csoportjához tartozó másik két nép közül a vogulok az Ural-hegység és az Ob alsó folyása között laktak, a permi és tobolszki kerületben. Számuk legutóbb 22.306 volt.

A finn-ugor népek csoportjához tartoznak a votjakok és zürjének. A votjakok zöme a Vjatka és Káma molyók közelében, a vjatikai kerületben él.

Kisebb települések találhatók a Vjatkától nyugatra a kazáni kerületben, valamint a Kámától keletre és délkeletre a permi, ufai és számarai kerületekben is. Számuk 504.187.

A zürjének túlnyomórészt a Szovjet-Unió európai részének északkeleti sarkában, főleg az archangelszki, a vologdai és a permi kerületekben élnek. Kisebb zürjén-telepek vannak Nyugat-Szibériában és a Kola-félszigeten is. A zürjének száma 1939-ben 408.724 volt.

VOLGAI ÉS KELETTENGERI FINNEK

Volgai finneknek hívják a mordvinokat és cseremiszeket. A Szovjetunió területén élő finn-ugor népek között a mordvinok száma a legnagyobb. A Volga nyugati és keleti oldalán élnek szétszórva óriási területen. Számottevő mordvin telepek vannak még Szibériában és Közép-Ázsiában. A Szovjetben élő mordvinok száma 1939-ben 1,451.429 volt. Mintegy 2000 mordvin él Lengyelországban és 6000 elszórtan más országokban.

A cseremiszek a Volga folyópartján (Kazán) északnyugatra és északkeletre, egymástól elkülönítve élnek két nagyobb településben. A jóval népesebb nyugati rész főleg a vjatikai és kazáni kerületekben, a keleti rész az ufai és permi kerületekben telepedett meg. Számuk 48.262.

A keletitengeri finnek csoportjához tartoznak a finnek, karjalaiak, inkeriek, észtek, vepszék, votok és livek. A finnek a legműveltebb finn-ugor nép. Finn hazájukon kívül nagyobb számban az Amerikai Egyesült Államokban és a Szovjetunióban (Szentpétervár és a Finn-öböl környékén) élnek. Számuk az egyes országokban 1940-ben összesen 3 millió 570.000 volt.

A karjalaiak Finnország délkeleti csücskében, a Ladoga-tó északkeleti partján, a Finnország keleti határa mentén húzódó Orosz-Karéliában, valamint a tveri és novgorodi kerületekben élnek. A Szovjetben élő karjalaiak száma 252.559. A karjalaiaktól csak tájszólási különb-

betegesen kopaszokra ki fog csak rá is nézni? Ezek lesznek az emberiség legsíralmasabb, legmegvetettebb alakjai.

S ha a tenyésztés magasabb fokra hág, amikor kialakulnak az emberi sörény osztályozásának válfajai, amikor a barna, szőke félbarna, fekete, drótszőr, selymes, csepűszerű, kenderkóc hajzatokat külön árfolyamon fogják jegyezni a hajtözsén, akkor lesz csak igazán kelete az új embertípusnak, a tökéletes férfinek, akit

ségek választják el az ingermanlandi inkerieket (ingriek). Számuk 16.137. Az észtek Észtországon kívül nagyobb csoportokban élnek a Szovjet-Unióban, Lettországon és az Amerikai Egyesült Államokban. A Szovjet területén főleg a Pejpusz-tó keleti oldalán vannak észti települések. Az észtek száma 1940 körül összesen 1.161.000 volt.

Vepszék (csudok) a Ladoga-tó keletre és az Onyega-tótól délre eső orosz vidéken élnek. Számuk 1939-ben 32.785 volt.

A keletitengeri finnek kihálóban lévő népe a votok, Ingermanland északnyugati részén, 22 községben élnek. Számuk 1939-ben már csak 705 volt.

A livek a finnség legdélebbre szakadt népe. A Lettországhoz tartozó Kurland északi csücskében élnek 12 községben. A livek száma 2300.

A szamojédek a Jeges-tenger partvidékén, a Fehér-tengertől a Chatanga-öböl felé élnek szétszórva. Számuk 1939-ben 15.462 volt.

A finn-ugor népek utolsó csoportja a sarkvidéki rokonnépek: lapok és szamojédek. A lapok Norvégiában, Svédországban, Finnországban és Oroszországban élnek.

MI FINN-UGOROK

A finn-ugor népek száma az utolsó száz évben erős szaporodást mutat. 1840-től 1940-ig egyedül a vogulok és votok száma csökkent, míg a legerősebb tütemű szaporodás a zürjének-nél és cseremiszeknél észlelhető.

A finn-ugor népcsalád lélekszámáról és népek szerinti való tagozódásáról Zsirai Miklós budapesti egyetemi tanár és vitéz Nagy Iván a következő adatokat állapították meg: A finn-ugor népcsalád lélekszáma 1940-ben összesen 21,079.000. Ebből 13,124.000 magyar, vagyis az egész finn-ugorság 62 százaléka.

Az egyes közelebbi rokonságot tartó testvér népek csoportjainak létszáma a következő: Ugorok (ide tartozunk mi, kivülünk még két maroknyi testvérnép, a vagulok és osztjakok, ezek összesen 28.000 főnyi számban) 13,152.000. Permiak 913.000. Volgai finnek 1,932.000. Kelet-tengeri finnek 5,036.000. Ezek közül a finnek lélekszáma 3,570.000-re, az észteké pedig 1,161.000-re rug. Végül a sarkvidéki rokonnépek zárják be a sort közel 46.000 főnyi lélekszámmal.

Ha egybevetjük a finn-ugor népek százéves szaporodását az öt legnagyobb európai nép (német, orosz, angol, olasz, francia) számának becslésszerű alakulásával 1840-től 1940-ig, az adatokból kitűnik, hogy a finn-ugor népek százéves szaporodása alig marad el az európai vezető népek átlaga alatt.

Az öt legnagyobb európai nép szaporodási aránya 1840 és 1940 között a következő volt:

Oroszok 123, németek 116, olaszok 115, angolok 102, franciák 23(1)%. Ma magyarok ugyan ezen száz év alatt 102%-os gyarapodást értünk el.

Finn-ugor testvéreink többjét tekintve, kedvezőbb az arány: a mondott száz év alatt a finn-ugorság (a magyart is beleértve) 108,7 százalékkal szaporodott.

A magyarság szaporodásának üteme — az utolsó évtizedekben a természetes szaporodás terén észlelt csökkenés ellenére — megegyezett az angolokéval. Örömmel tapasztalhatjuk tehát, hogy a finn-ugor népek száma száz év alatt a kétszeresére emelkedett.

A finn-ugor népcsalád természetes élettereje nyilatkozik meg ezekben az adatokban.

Az abszolút számokat véve pedig megállapíthatjuk, hogy a kisebb népcsaládok között nem is állunk hátul. Ahogy Kosztolányi Dezső mondta egy magyarellenes francia nyelvű tudással folytatott vitájában: „Maroknyi nép vagyunk, de hatalmas marok pottyantott erre a világra.”

évente legalább huszszor nyírnak majd félméteres elsőrangú sörénnyel.

Szinte látjuk már, amint Tasziló megjelenik megszokott társaságában és a kérdezősködésre utólérhetetlen fölénnyel jelenti ki: Ez a ruha kék alásan tavaszi három első nyírásom eredménye. Ugy-e szép?

De még milyen!...

(Tövis — Erdélyi Néplap)

Nagyarányu visszaéléseket lepleztek le Ujvidéken

Letartóztatták a városi takarékpénztár volt igazgatóját és több tekintélyes kereskedőt

Ujvidékről jelentik: Az utóbbi napokban a városban híre járt, hogy több igen előkelő kereskedőt tartóztattak le azzal a váddal, hogy a kereskedelmi életben meg nem engedett manipulációkat hajtottak végre és ezzel a legnagyobb mértékben megkárosították az általános állami érdekeket. A nyomozás hónapokon keresztül folyt és a vizsgálat sikere érdekében semmit sem közöltek a nyilvánossággal. Illetékes helyen kijelentették, hogy a magyar igazságszolgáltatás nem enged meg semmiféle protekcionizmust, még kevésbé az ügyek eltakargatását. Ezért az egész ügyet, ha majd az megérk, ismertetni fogják a nyilvánossággal, hogy az még a bírósági tárgyalás előtt megfelelő felvilágosítást kapjon.

A nyomozás során letartóztatták Nagy Gézárt, a városi takarékpénztár igazgatóját, aki amikor megtudta a dolgot, lemondott

a takarékpénztári állásáról, ő panasszal él mind a vizsgálat, mind a fogság ellen, azonban panaszát elutasították. Letartóztatták még Blazsek József és Pászt Ernő ujvidéki nagykereskedőket, akik meg nem engedett manipulációkban vettek részt. Letartóztatták ezenkívül Gausz Viktor nagykereskedőt is. Hasonlóképpen letartóztatták Tanurcsics Nikola nagykereskedőt, aki még azzal is vádolták, hogy bizonyos okmányokat hamisított, hogy ezáltal a nyomozást megnehezítse. Tanurcsics letartóztatásával kapcsolatban elfogták Dozler Márkót és feleségét, Karolinát, akik ellen szintén folyik a vizsgálat. Az összes letartóztatottakkal szemben elrendelték a vizsgálati fogság fenntartását és amikor a vizsgálatot teljesen befejezik, ki fogják tűzni az ügyben a főtárgyalást.

Megalakult a topolyai mintajárás bizottsága

A mintajárás minden községe részére polgári iskolát kértek

Mint már megirtuk, a topolyai járást a Duna-Tisza-közi Mezőgazdasági Kamara bácsmezei kirendeltségének kezdeményezésére az alispán hozzájárulásával mintajárásá szervezik. A szervezés érdekében vasárnap délelőtte Topolyán dr. Katona István főszolgabíró értekezletet hívott össze, amelyen a járás valamennyi községe képviseltette magát. Megjelent dr. Deák Leó főispán, Ágoston Sándor református püspök, felsőházi tag, Barsy Viktor plébános, Ijjas József dr. egyházmegyei biztos képviselőben dr. Sántha György felsőházi tag, dr. Geszthelyi-Nagy László a kecskeméti Kamara igazgatója, országgyűlési képviselő, dr. Falcione Árpád és Kalmár Tihamér országgyűlési képviselők, dr. Demény Alajos a szegedi Kereskedelmi és Ipar-kamara főtitkára, dr. Dunszt Ferenc vármegyei tisztifőorvos, dr. Török Imre, a vármegyei népjóléti szövetkezet igazgatója, Udvarnok Lehel vármegyei gazdasági felügyelő, Juhász Lajos vármegyei tanfelügyelő, Lebach István a járási mezőgazdasági bizottság elnöke, dr. Katona István főszolgabíró, Simon János szolgabíró, Turmezey Aladár gazdasági felügyelő, dr. Sándor Ferenc járási tisztiorvos, Vég Mihály járási állatorvos, továbbá a topolyai járás valamennyi községének jegyző és esküdte, a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekképviseletek megbízottai.

Geszthelyi Nagy László elnökölt az értekezleten és ismertette a mintajárás feladatát. A

szervezés gazdasági részét vázolta, majd utána Udvarnok Lehel vármegyei gazdasági felügyelő azt kiegészítette helyi vonatkozásokkal. Ágoston református püspök és Barsy Viktor plébános a felekezeti iskolák visszaállításának a szükségességét hangoztatták.

Dr. Demény Alajos a szegedi kamara főtitkára, ismertette a mintajárás céljait és hangoztatta, hogy nemcsak közigazgatási és közegészségügyi, közigazdasági, hanem egyházi, iskolai és társadalmi téren is meg akarja valósítani a mintajárást.

Több felszólalás után Geszthelyi elnök zárta be az értekezletet, utána megalakult az a bizottság, amely a mintajárásá való átalakulás előkészületeit meg fogja tenni. A bizottság elnöke dr. Falcione Árpád országgyűlési képviselő, ügyvezető elnök dr. Katona István főszolgabíró, tagjai Ágoston Sándor református püspök, Barsy Viktor plébános, dr. Sántha György felsőházi tag, Lebach István, továbbá a községek főjegyzői, iskolaigazgatói, gazdaköreinek, ipartestületeinek, kereskedői egyesületeinek elnökei, a járási állatorvos, tisztiorvos és a mezőgazdasági kirendeltség vezetője, jegyzője pedig Sándor Albert topolyai főjegyző.

Az egész járásban nagy örömet keltett, hogy azonnal hozzá fognak a mintajárás megszervezéséhez, amivel siettetik azt a fejlődési folyamatot, amely hivatva van a topolyai járást valóban mintajárásá fejleszteni.

Ünnepélyes keretek között tüntették ki Bajmok díszpolgárait

Az ünnepély résztvevői csendes misén jelentek meg, amelyet Hegedüs Lénárd pápai kamarás, esperesplébános celebrált. A mise után a községi képviselőtestület díszközgyűlést tartott, amelyen átadták a művészi kivitelű oklevelet. A díszpolgári oklevelet Czindel Károly községi bíró és Nagy Aladár főjegyző irták alá. Hegedüs Lénárd esperesplébános köszöntötte a község díszpolgárait. Meghatott szavakkal mondott köszönetet Sodró ezredes a kitüntetésért. Hangsúlyozta, hogy Murai főhadnaggyal együtt díszpolgároká történt megválasztásukat annak tekintik, hogy Bajmok község rajtuk keresztül

a magyar honvédséget, a közlegényeket is megtisztelte. Murai főhadnaggyal végül átnyújtotta a község képviselőtestületének a díszes kivitelű országzászló törzskönyvet.

A templomtér felállított országzászlót a felavatás első évfordulóján a községi képviselőtestület megkoszorozta, majd pénzes Mihály és Romoda Antal szavaltak, a levantezenekar pedig Toplák István karnagy vezényletével zeneszámokat adott elő. Vakula Vera és Pénzes Terus kalászos lányok vitték fel a koszort, amelyet Nagy Aladár főjegyző és Sodró László ezredes helyeztek el az országzászlón.

Szervezett tűzoltósággal védekezhetünk leghatásosabban a gyújtóbombák ellen

A korszerű háboru romboló eszközei nem csak a harctereken és környékein folytatják pusztító munkájukat, hanem az úgynevezett totális háboru szállító és harci gépei a különben nyugalmas polgári élet elemei közé viszik a háboru borzalmait. A légitámadások egyik leghathatósabb és legpusztítóbb harci eszközei a repülőgépek által szállított gyújtóbombák tömege. Légitámadás alkalmával ugyanis nem csak rombolóbombákat, hanem gyújtóbombát is szórnak a megtámadott helyiségre.

Igen komoly intő példa gyanánt áll előttünk a légitámadás ilyén alkalmazása a jelen háboru eddigi szakaszaiban Vajsóban például az elpusztult házak száma meghaladta a 12 ezret és ennek háromötödét a gyújtóbombák tették tönkre. Egyszerű, kezdetben még könnyen eloltható padlás vagy szobátüzek valóságos tűzvészé fejlődtek és egész háztömböket semmisítettek meg. Ugyanígy történt Belgrádban is ahol a fejvesztett menekülés miatt senkisé gondolt a kisebb-nagyobb gyújtóbombák ártalmatlanná tételére s ezek a kezdőtüzek a megfelelő védekezés hiányában mindent pusztító tűzorkáná fejlődtek és egész utcákat tettek tönkre.

Ezzel szemben áll azon tény, hogy Németország városaira az angol bombázók igen nagy számú gyújtóbombát szórnak le minden egyes támadásuk alkalmával és mégis az okozott tüzek száma aránylag csekély. Ugyan csak ezen eset áll fenn Finnországban is ahol dacára annak, hogy az épületek nagyrésze fából van, a gyújtóbombák által okozott kár aránylag kicsiny.

Ugy a Németbirodalomban mint Finnországban is a gyújtóbombák által okozott tüzek ellen sikeres működést fejtenek ki a jól megszervezett és alaposan kiképzett tűzoltó alakulatok, míg az előbb említett országokban ezek hiánya katasztrófálisan bizonyította a különféle tűzoltóalakulatok szükségességét a légvédelemben.

A légitámadás elleni tűzvédelemben hártyony szerep jut az önkéntes tűzoltóságnak is. Az önkéntes tűzoltóság már békében elvégzi a szükséges szervezési munkálatokat mint kiképzés, anyagbeszerzés, személyi utánpótlás stb. és az egész tűzvédelmi munkában a hivatásos tűzoltóság segítségére van és azzal együtt megfelelő munkamegosztás mellett végzi az előkészítő munkát, hogy a háboru veszedelemi közepette a pusztulás arányát, minél kisebbre lehessen csökkenteni.

A jólmegszervezett önkéntes tűzoltóságra tehát mindennél szükség van, még ott is ahol jól megszervezett és kiképzett hivatásos tűzoltóság áll, a tűzvédelem szolgálatában a közönség rendelkezésére. Légitámadás alkalmával ugyanis a tüzesetek száma oly nagy lehet, hogy bármilyen nagy létszámú hivatásos tűzoltóság is kicsinynek fog bizonyulni nagyobb veszély elhárítására. Szükségesek lesznek tehát máltuzoltó alakulatok is.

Ilyen tűzoltóalakulatok az önkéntes tűzoltóság mely hála magyar fajunk áldozatkész, nemesszívű gondolkodásnak hazánk minden részében fennáll és hathatósan közreműködik népünk nemzetvédelmi munkájában, mégpedig nem csak a szigoruan tűzoltói szakmunkában, hanem minden társadalmi és nemzeti megmozdulásban mint a nemzeti vagyon őrzője és szükség esetén mentője.

Az önkéntes tűzoltóság ma már nem szórakozást nyújtó társadalmi egyesület, hanem igen is honvédelmünk egyik komoly munkával megbízott szerve melynek célja békében a tűzvédelem mellett nemzetnevelő és nemzetvédelmi, háboru esetén pedig szigoruan katonai fegyelem mellett a polgári légioltalom egyéb szerveivel közreműködni a nemzet és haza védelmében.

L. T.

Hírek:

DELVIDEK

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre. Flórián u. 8.
A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi utca, Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdev Gyula. Sándor Béla utca 15.
A harmadik körzet a Szelencse és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdev Gyula. Sándor Béla utca 15.

ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kontsek Ferenc, Szenteleky Kornél utca 12. Telefon: 331.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Angyal gyógyszerár, Jókai tér.

A zombori Szentháromság téren

már megkezdődtek a júliusi 25-iki szüneti előadásnak a »Bizánc«-nak az előkészületei. A szüneti előadást 25 méter szélességben és 8 méter magasságban a városháza hátsó homlokzatán építik. A díszletet vitéz Zombori József a Nemzeti Színház tervező művésze készíti. Szentiványi Béla a szabadtéri előadás rendezője már a próbákat is megkezdte a 120 tagú szereplő-gárdával. 120 jelmez az Új magyar színház ruhátárából már szintén megérkezett. Felejthetetlen látvány lesz a III-ik felvonásban Bizánc égése, amikor az egész szüneti előadás környéke vörös fényben úszik, valamint Achmed Khán és Lela Kalil török követek érkezése, kik lovon jönnek be a szünetre. Az előadásra a környéki községekből is sokan jelentették be részvételüket.

Hajlózás. Dr. Bugarszky Koszta zombori ügyvéd nyugalmazott főispán, földbirtokos 71 éves korában kedden hajnalban elhunyt.

Fontos bejelentéseket tesz Kállay miniszterelnök. Budapestről jelentik: A Magyar Élet Pártja értekezletet tart, amelyen Kállay Miklós miniszterelnök is megjelent. A miniszterelnök fontos bejelentéseket tesz felszólalása során.

Bajtársi munkaszolgálat alakul Bácsfeketehegyén. A szervezet vezetője Bartha Gábor iskolaigazgató.

A topolyai leventezenekar részére Klínko István ügyvéd 100, Gavanszki testvérek Bajsáról 150, Tilger Mihály 150, Nagy Géza 30 pengőt adományozott.

Romlott ételek okozta mérgezések leküzdésénél a gyorsan és biztosan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali igénybevétele — egy vagy két ivópohárral — gyakran rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

Megalakult Topolyán a Légoltalmi Liga helyi csoportja. A Légoltalmi Liga helyi csoportja megalakult. A csoport elnökévé kénosi Sándor Albert községi főjegyzőt választották meg, tiszteletbeli elnök: Dr. Lőrinc Antal ügyvéd, ügyvezető elnök Tóth József tüzoltó parancsnok, titkár: Bakay Pál, pénztáros: Csernus Ferenc, az elnöki tanács tagjai: Tóth Isaszeghy Ferenc, id. Kiskároly János, Bacsa József, id. Ács Ferenc, id. Kisimre János, Tóth János, Stanyó Károly, póttagok: Tóth-Isaszeghy Márton, id. Morvai Imre, számvizsgáló bizottság tagjai: Klár Fülöp, Németh Csali Imre, Soltis Elek, póttag: Baranyi Mihály, ellenőrök: Hegedüs Antal, Zódi István, fegyelmi bizottsági tagok: Bicskei Péter, Hegedüs Imre, Kucsra Mihály és Kovács József.

Tűz Topolyán. Füstös János háza kigyulladt. A tüzet elfojtották, a kár nem nagy.

„Jaj, de jó a Sikarában!”

Hétfőn éjszaka megérkeztek Zomborba a pesti cseregyerek

Mint ismeretes, dr. Deák Leó Bács-Bodrog vármegye főispánja és Homonnay Tivadar Budapest polgármestere az Egyesült Női Táborral karöltve gyermeknyaralattási csereakciót rendeztek, olyan formában, hogy a Délvidékről Budapestre és környékére visznek fel, Budapestre és a környékéről pedig a Délvidékre hoznak le gyerekeket. A délvidéki kismagyarok már egy héttel ezelőtt megérkeztek a fővárosba, a pesti cseregyerek pedig hétfőn éjszaka érkeztek a Délvidékre: Zomborba 90, Szabadkára és Ujvidékre pedig 50—50.

Zomborba éjszaka 11 órakor érkeztek a pesti kisfiúk. Az állomáson dr. Deák Leó főispán fogadta és üdvözölte őket, dr. Lielli Pál főispáni titkár, dr. Deák Imre országgyűlési képviselő, dr. Scheib Károly városi főügyész, dr. Kührner Béla városi tanácsnok, valamint az Egyesült Női Tábor, Liebhart Istvánné, Mero Zsuzsa és Mero Irén, dr. Kührner Béláné, dr. Deák Imréné, Liebhart Éva és még több előkelőség kíséretében. A cseregyerekeket a megérkezésük után autóbusszal azonnal kivitték a Sika-

ra erdőbe, ahol először is megvacsoráztatták, majd elhelyezték őket a már napokkal előbb kényelmesen berendezett pavilonokban.

A budapesti cseregyerek másnap reggel vidáman ébredtek és a hatalmas erdőben azonnal játékba kezdtek. Alig tudtak betelni a Sikkara szépségével és boldogan kiáltották: »Jaj, de jó itt, a Sikarában!»

A fővárosi cseregyerekeket a pesti pályaudvaron Keresztes Fischer Ferencné és Homonnay Tivadar polgármester bucsúztatta el meleg szavakkal. A pesti nyaralókat egy lelkes és az Egyesült Női Tábor két tagja kirírta el Zomborba. A Sikarában minden reggel tábori szentmisén vesznek majd részt a gyerekek. Az élelmezés és kényelem szempontjából az illetékes vezetőség és rendezőbizottság tagjai a legmesszebbemenően gondoskodnak arról, hogy a kis nyaralók minél jobban érezzék magukat a Délvidék szívében és minél szebb emlékekkel térjenek majd vissza Budapestre.

Nem sikerült az öngyilkosság elkövetése a keménykoponyájú aggastyánnak. Pécsről jelentik: Herke József 73 éves aggastyán eddig ismeretlen okokból megakart válni az élettől és ezért a kerítés mellett huzódó szakadékba vetette magát. A házbeliak észrevették és azonnal segítségére siettek. Utközben a legnagyobb meglepetésükre szembetalálták magukat az öreg öngyilkosjelölttel, amint bicogva jött felfelé. A koponyája keményebbnek bizonyult mint a szikla és csak néhány horzsolást szenvedett. A mentők beszállították a klinikára de elsősegélynyújtás után elbocsátották, mert semmi baja sem volt.

Topolyai SC—Szegedi EAC 4:1 (0:0). NB III. mérkőzés. Játékvezető: Buchheimer. A topolyai csapat megérdemelten nyerte a mérkőzést. A gólokat Rind (3. perc), Tóth 17. és 28. perc) és Mészáros (41. perc) lőtték. A TSC legjobbjai Tóth, Kazinczy, Ripczó, Lőrinc és Kerekes voltak. A játékvezető gyengén vezette az erősírású mérkőzést.

Megalakult a Magyar Élet Pártja Doroszlón. Vasárnap délután Doroszlón is megalakult a Magyar Élet Pártja. Az alakuló közgyűlést Bartol István országgyűlési képviselő hívta egybe. A képviselő ismertette a MÉP célkitűzéseit, majd megejtették a választásokat. A vezetőség a következő: elnök Bartol István orsz. képviselő, társelnökök Király Pál, Türr György, helyettes elnökök vitéz Garai Mihály, König Lőrinc, Lovász Mihály, Dánielfi Pál és Tancsik Pál. Titkárok: Henmann Jakab, Mólus Dezső, Gaál Pál. I. körzeti vezetőség: Elnök: Kocsis Imre, helyettes elnök Király Máté, titkár Babos János. II. körzeti vezetőség: Elnök: Samu Imre, Péter fia, helyettes elnök: Csernicsek Ferenc, titkár: Tallósi György.

FILM

NEMZETI:

SZERVUSZ PÉTER

Páger Antal és Simor Erzsí főszereplői a „Szervusz Péter” című filmnek, amely arról szól, hogy milyen bonyodalmakat is okozhat valakinek az alteregója. Páger a legművészebb játékkal kettős szerepet játszik ebben a filmben: egy villamosmérnököt és egy afrikai utazót. A film különben tele van bonyodalmakkal és a legfrappánsabb ötlettel. Kitűnő két órás szórakozás! A Nemzeti szerdái mutatja be új műsorát friss hirodóinak kíséretében.

Hetvenegy gyermekről gondoskodnak a hácsfeketehegy napközi otthonban. Ágoston Sándorné vezetése alatt álló önkéntes munkaszolgálat eredményes munkát fejt ki. A napközi otthonban 71 gyermekről gondoskodnak.

Új módszerrel gyógyítják a fogfájást. Kopenhágából jelentik: Egy jüttländi kórházi főorvos a fogfájás ellen olyan egyetemes szert talált föl, amely megszünteti a foggyökérnél lévő baktériumfészkek által okozott fájdalmakat. Az új szer vegyileg a szulfanomidok csoportjába tartozik, amely a gyógyszer után jobban nagy szerepet játszik és főtulajdonsága, hogy a baktériumokat megöli. Már eddig is sokat használták, különösen a tüdőgyulladás baktériumának elpusztítására. A jüttländi főorvos gyakran szenvedett heves fogfájásban és a szulfanomidvegyületet először saját magán próbálta ki. Hatása olyan meglepő volt, hogy a preparátumot a legjobb eredménnyel azután betegéinél is alkalmazta. A vegyülettel a megtámadott gyökércsatornát töltik be és rövid idő alatt a gyulladásos tünetek visszafejldnek. A daganat eltűnik, a fájdalmak megszűnnek és a fog környéke sem érzékeny többé.

Német tudományos intézet Belgrádban. A Német Intézet a belgrádi egyetem dísztermében ünnepélyes keretek között zárta be egy évvel ezelőtti újra megkezdett kulturális munkájának eredményes tanulmányi évét. Az érdeklődés állandó emelkedésének jele, hogy a hallgatók száma decemberben már 1100-ra rugott és ezzel lényegesen meghaladta a háború előtti csúcspontot, úgyhogy februárban 50 új tanfolyam megnyitása vált szükségessé. Az intézet általános kulturális és nyelvtanfolyamokon kívül számos speciális szaktanfolyamot is rendezett.

Termékeny utak Németországban. A legutolsó három kemény tél után, melyek egész Közép- és Kelet-Európa gyümölcsfaállományában súlyos károkat okoztak, Németország nagyvonalú intézkedéseket tesz nemcsak ezeknek a fagy okozta hiányoknak pótlására, hanem egyúttal a német gyümölcsfaállomány nagyarányú fejlesztésére. A jövőben azokat az utcákat és mezeti utakat is gyümölcsfasorok fogják szegélyezni, melyek eddig pusztán állottak. A csemetékről és a kártevők elleni védekezésről, mint például motoros fecskendők beszerzéséről a községeknek kell gondoskodniuk. Számos község máris kimondta azt az alapelvet, hogy egyetlen dűlőutja sem maradhat gyümölcsfák nélkül.

Spanyolország ünnepe. Július 14-ét Spanyolország nemzeti ünnepként üli meg. Ekkor arabott győzelmet a nemzeti gondolat a bolsevizmus felett. Franco tábornok kedre összehívta a nemzeti tanácsot.

Az új liszt rövidesen piacra kerül. A több hete tartó meleg időjárás annyira megérlelte a kenyérgabonát, hogy annak aratása már ország-szerte megkezdődött. Azokon a helyeken, ahol az aratási munkálatokat már korábban megkezdték, a cséplés is folyamatban van, úgyhogy az idejű termésű első kenyérgabonaszállítmányok megőrlése után az új liszt rövidesen piacra kerül.

Lezuhant a meggyfáró és meghalt. Rausch Józsefné komlói asszony meggy-szedés közben lezuhant a fáról és a köves talajon koponyaalapi törést szenvedett. Meghalt.

Másfélmillió szamar Törökországban. (MN) Törökországban a legújabb statisztikai adatok szerint kerekén másfélmillió szama és mint egy feleannyi ló van. A török paraszt — a lakosság nyolcvan százaléka — a földművelésből — nehéz munkáját szamar nélkül nem is tudná elvégezni. Az Európában teljesen érdemtelenül butának tartott állatok nemcsak mint nyerges- és igavonóállatok válnak be kitűnően, hanem mint teherhordók is hihetetlen mennyiségű rakományokat bírnak el.

Tábori postacsomagok szállításának felüggesztése. Illetékes helyről értesítik a közönséget, hogy a kettővel kezdődő tábori postaszámokra csomagok és árumintaküldemények szállítására további intézkedésig szünetel. A csomagszállítások újból való megindításáról a nagyközönség rádió és sajtó útján nyer tájékoztatást.

Az ablak závarjára akasztotta fel magát két nővér. Szabadkán, a Kazinczy ucca 2. számú házban az ablakzáróra felakasztva találták özv. Klopfer Sándorné született Stein Erzsébet és nővére, Stein Berta holttestét. A lakásban talált végrendelet és búcsulevelek arra engednek következtetni, hogy az öngyilkosságot a két testvér előre megbeszélte. Az öngyilkosság oka valószínűleg özv. Klopfer Sándorné súlyos ideg-baja miatt bekövetkezett lelki összeomlás.

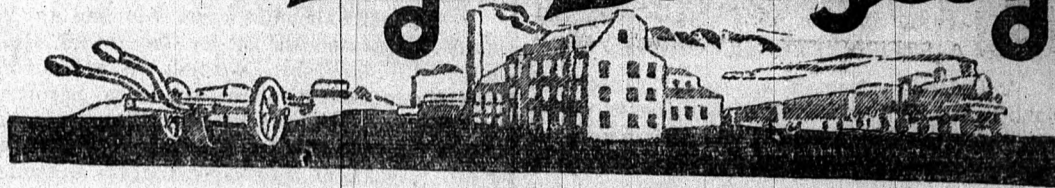
Ismét felépült egy csetnikektől megrongált vasútvonal. Zágrábról jelentik: A Banyalukától délre és nyugatra fekvő bosnyáklakta területeknek pacifikálása és a csetnikbandáktól való megtisztítása után, most befejeződtek a Banyalukától északnyugatra fekvő Prijedor község felé vezető vasútvonal helyreállítási munkálatai, amelyen megindult a forgalom.

Antal István nemzetvédelmi miniszter Kárpátalján. Dr. Antal István nemzetvédelmi miniszter Ungvárott a Magyar Élet Pártja választmányi ülésén hosszabb előadásban ismertette az ország kül- és belpolitikai problémáit, valamint az időszerű gazdasági, pénzügyi, szociális és nemzetiségi kérdéseket. A miniszter Ungvárról Técsőre utazott, ahol résztvett a hősi emlékmű leplezési ünnepségén. Az avatóbeszédet a miniszter mondotta. Técsőről Máramaros-szigetre utazott, ahol résztvett a vármegye Magyar Élet Párt-i szervezetének választmányi ülésén.

Kiütéses tifusz megbetegedések Szerbiában. Szófiából jelenti az NST: A bolgár népegészségügyi igazgatóság hivatalos közleménye szerint több szerbiai községben megszorodtak a kiütéses tifuszos megbetegedések. Eppen ezért az egészségügyi hatóságok szigorú rendszabályokat léptettek életbe a demarkációs vonalon átmenő utasok számára. Bulgáriában nemrégiben valamennyi gyanús községben beoltották a lakosságot kiütéses tifusz ellen.

Báckfeketehely modern ártézkutat furat. Báckfeketehely képviselőtestülete most tartotta közgyűlését. Józsa Gábor pénztárnok havi tiszteletdíját 40 pengőről 100 pengőre emelték. A község szélén modern ártézi kutat furatnak. Bertok Lajos községi esküdő lemondását elfogadta a közgyűlés és helyébe Varga Lajos székely telepest hívta be.

Közgazdaság

A bércséplési rész megállapítása

Budapestről jelentik: A közellátásügyi miniszter rendelet a következő százalékból illetve métermázsánként felszámítható kilogrammban állapítja meg a bércséplési részt a buza, rozs, kétszeres, árpa, zab és köles után.

I. Magánjáró gépek: 1. Ha az üzemanyagot a cséplető gazda adja (tüzelőanyag, vízfordás, stb.) 5.00 százalék. 2. Ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja (bércséplő) 6.00 százalék.

II. Nem magánjáró (huzatos) gépek: 1. Ha az üzemanyagot (tüzelőanyag, vízfordás, stb.) a cséplető adja és a vontatásról is gondoskodik 4.50 százalék. 2. a) Ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja, de a vontatásról a cséplető gondoskodik 5.50 százalék. b) Ha az a) pont alatt tárgyalt esetben a vontatásról is a géptulajdonos gondoskodik 5.75 százalék.

Ezt a bércséplési részt a legmagasabb és egyúttal legalacsonyabb résznek kell tekinteni s ettől eltérő bércséplési részt sem követeli, sem elfogadni nem szabad. Zab cséplésénél a termésrendelet 25. §-a értelmében a bércséplési részt tilos természetben kiszolgáltatni, hanem a munkaadó annak ellenértékét a 15 tonnás kocsiakománnyra hatóságilag megállapított termelői állomási árnál métermázsánként 50 fillérrel alacsonyabb áron készpénzben köteles a jogosultaknak kiszolgáltatni.

Ha a géptulajdonos a bércséplést nem szerződöttnél munkáscsapatával végzi és

szalmatelvonót (elevátort) is alkalmaz, a fentebb megállapított cséplési részen felül további 0.5 százaléket számíthat. Erdélyben, a Kárpátalján, ahol a cséplőgépek vonatása nehezebb utviszonyok és nagyobb távolságok miatt fokozott üzemanyagfelhasználást kíván, a meghatározott legmagasabb bércséplési részhez 0.5 százaléket lehet felszámítani, amennyiben a géptulajdonos, illetve a bércséplő az illetékes járási főszolgabírótól vagy megyei városi polgármestertől erre írásban engedélyt kapott. Olyan esetben, amikor a cséplető a bércséplésre szánt gabonaneműeket a helyi szokásnak megfelelően nem kötheti kévébe, vagy ha a cséplésre szánt gabonaneműeket csak a cséplés alkalmával vontatja a cséplőgéppel, vagyis vontatóból cséplőtett, a fentebb megállapított cséplési résznél 1/2 százalékkal magasabb részt számíthat fel.

A cséplőgépek kiszolgálására alkalmazott u. n. etetők járandóságát továbbá a cséplőgépek műszaki felügyeletére esetleg szerződöttnél gépész és fűtő fizetését bércséplés esetén a bércséplési részből kell fizetni. A bércséplést végző gépekhez szerződöttnél munkáscsapat részére a hatóság előtt megkötött munkavállalási szerződésben megállapított járandóságot a bércséplő külön hozzá számíthatja a fentiek szerinti kiszámított bércséplési részhez, de ezenkívül semmiféle további felszámításnak nincsen helye.

Mentesülnek az árpabeszolgáltatás alól a sertéshizlalási akcióban résztvevő gazdák

A közellátásügyi minisztérium 108.100/1942. K. M. sz. rendeletével lehetővé tette, hogy azok a gazdák, akik közellátás céljára augusztus 15-ig a Magyar Állat- és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezettel szemben sertéseket kötnek le hizlalásra, a 22%-os árpabeszolgáltatási kötelezettség alól egészben, vagy részben felmentést nyerjenek. A hizlalásra lekötött sertéseket legkésőbb szeptember 30-ig legalább 40 kg darabonkénti átlagsúlyban hizóba kell állítani és a beállítás időpontjától számított hét hónapon belül legalább darabonként 145 kg átlagsúlyra felhizlalva le kell szállítani.

Akik sertéseiket a MAsz-nak a fenti feltételek szerint lekötik, azok sertésdarabonként 150 kg árpára, a besolgáltatási kötelezettség alá tartozó árpatermésükből, felmentést nyernek.

A közellátási miniszter kiltatásba helyezi, hogy amennyiben az 1942. évi tengertermésre besolgáltatási kötelezettség rendeltetnék el,

úgy azok a hizlalók, akik sertéseiket a fenti módon hizlalásra lekötötték, az 1942. évi sajátművelésű kukoricából sertésdarabonként 350 kg kukoricának a besolgáltatása alól mentesítettnek.

A rendelet szerint a MAsz egy tételben legkevesebb tíz darab sertésre köthet megállapodást. Lehetőség van azonban arra, hogy több termelő közösen is vállaljon kötelezettséget a tíz darab, vagy ennél több sertés lekötésére.

A hizlalási szerződés-nyomtatványokat a Magyar Állat és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezet, Budapest, V., Aulich-utca 8. szám alatti cég kívánságra megküldi.

Az a gazda, aki a hizlalási szerződést aláírta és azt a MAsz címére beküldte, a hizlalási megállapodás megkötésének igazolását az árpára vonatkozó mentesítőigazolvánnyal együtt az illetékes közellátási felügyelőség útján kapja meg.

Használjuk ki a tarlót!

Kettős természetű — a különben bevetetlen földet kihasználva — ugyanazon földön egy évben egy termés helyett két termést állítunk elő. A kettős természetű sikeréhez megfelelő talajon kívül nedvesebb éghajlat, gondosabb talajművelés, valamint a gyomok irtása is szükséges.

Ha tarlóba vetünk, akkor az aratás után a tarlóbuktatást azonnal el kell vé-

geznünk, mert így a talajt könnyebben megmunkálhatjuk.

Most a tarlóba vethető növényekről adunk tájékoztatást. Ilyenek a köles, a pohánka, a gombroka, a fehér mustár, a takarmánytök, a fojtott burgonya, a kukorica-csalamádé, a cukorkorok-csalamádé, a napraforgó-csalamádé, a silykukorica, a muhar, a kölesfü, a csibehur, a tarlórépa, marhakeposzta, a takarmány-mályva.

LIVIAÉRT TETTEM

(6)

A Majomtalpu bandita volt az utolsó gondolata.

A SZORNYETEG KINCSEI

A Delancey-streeten az egyik őr volt az ajabb halott. Golyót kapott a tüdejébe és elvérzett, mire észrevették. Futott, amíg össze nem rogyott a Greenwalt-building tizenötödik emeletén.

Még negyedóra hosszat harsogott a sziréna a nagy felhőkarcoló oldalain, amíg végre rájött a rendőrség és az önkéntes őrök, hogy az egész dolog csak vaklármá volt. A bandita nem jelentkezett. Az önkéntes őröknek az egyik nagyon is ijedős tagja a társát nézhette az éjszakában, közben a titokzatos gyilkosnak megadta a vészjelet, a többi aztán magától jött. Futkosás, lövöldözés minden homályosabb alakra a szögleteken.

Megállapították, hogy Fred Reddon puskájából is hiányzott egy golyó. Ő is lőtt és ő sem a banditára, hanem az egyik társára. Nem talált. Az általános lövöldözésben azonban úgy kapott egy golyót valahonnan, hogy észre sem vette.

Kiabálva, puskáját ide-oda lóbálva futkozott azon a vonalon, amelyet kijelöltek neki őrhegyül. Mikor összeesett, már nem lehetett rajta segíteni.

A roppant épületen nem lették meg a hírhedt majomnyomokat sehol. Minden ok nélkül robbant ki a pánik. Az őrök parancsnoka halkán káromkodott és kijelentette, hogy ezen túl üldözni fogja az összes állatvédő egyesüle-

teket! Sambutti gorillája után szívesen leszámolt volna minden állattal!

A Greenwalt-buildinggel szemben egy földalatti teaüzemet türt meg a szeszrendőrség. A nagy lövöldözésre, vészjelekre a teaüzemből szinte mindenki kirohant az utcára, párolgó poharakkal és félreismerhetetlen illatu csészékkel. Közel egy óra hosszat tartott a nagy kavarodás, amíg lassanként visszaszivárogtak az emberek az égetett maró pálinkák mellé.

A betonlépcsőkön utoljára egy óriás termetű fickó lépegetett le és vigyorgó határozatlansággal imbolygott egy távoli sarok felé. Hiába állottak eléje kétszer is az alkalmazottak, ő mosolygva, de nagyon erélyesen távolította el a toladókat és folytatta útját.

Csontosképű, nagyorru, öregedő ember emelkedett föl előtte a sarokban. Jól a szeme közé nézett, aztán csendesen elnevette magát.

— No, te élhetetlen mamlasz! Hát megint akadt valami a horogra, mi? Hoztál valami párcentes apróságot és átgyalogoltad érte a várost?

Az óriás rossz kedvvel mosolygott vissza, aztán feneketlen zsebébe nyult.

Egyetlen hangot sem szólt, csak kivett onnan egy halom ékszert. Ovatosan tette le az öreg elé, ez azonban úgy kapott utána, mint a vércse a huscafut után.

— Crabbe! Öreg fiu! Hát ezért? Hej, az átkozott... Turkált, motozott az ékszerekben. Smaragd- és rubincsdóák villantak föl, egy-egy pillanatra a lámpafényben, aztán briliánsok tüze sziporkázott. A hatalmas termetű tolvaj aggódva pislogott körül, de messze voltak tőlük, sen-

ki sem figyelte őket. Hiába, Riley, az orgazoa nagyon jól rendezkedett be itt és nem kellett semmitől sem tartania, amikor a tolvajokkal betörőkkel tárgyalt a zsákmányról!

Az öreg nem tudott magához térni a bámulattól. Crabbe szeretett volna rászólni, hogy siesen az összeirással és a becsléssel, mert egyéb dolga is van, de ő maga is nagyon szívesen nézegette ezeket a drágaságokat.

— Hát, vén Crabbe. Most az egyszer jó munkát végeztél, akárhogy csináltad is! Azt hiszem, annyit kapsz tőlem, hogy nem lesz több gondod a megélhetésedre az életed végéig. Ugyan, ha jól meggondolom... Az olyan ügyes ember, mint te vagy, kár, ha abbahagyja!

Aki még a Majom-banditát is meg tudta lopni. Crabbe! Az nem lehet valami apró gazfickó!

Crabbe összerendezte.

— A majomtalpu banditát? — dadogta.

— Csak ne add itt az ijedtet, Crabbe. Azt hiszed, nem ismertem rá az első pillantásnál Clara Shore ékszereire? Ez a karkötő itt a rubinokkal Hiszen ezt viselte a Mormonok Anyja a című revüben, a hatodik színen! Aztán a smaragdnyakék. A Cinderella kunyhójában hordta, Crabbe, láttam rajta. A briliánsok meg? Hiszen minden lap közölte ezeknek a képét, amikor kirabolták a művésznőt. Hát örömmel látom, hogy az emberi tolvajvilág megmentette a becsületét. Visszaszerezted az oktalan állattól, ami az embert illeti meg! Sok szerencsét, Crabbe. De ha csakugyan van okod arra, hogy ilyen ijedt képet vágj, akkor azt kell hinnem, hogy a véletlen rávezetett a gorilla rejtekhelyére és te ott dolgoztál egy kicsit!

(Folvtatiuk)

Hét embert megölt a villámcsapás Mezőtúron

Fákat tépet ki, embereket temetett be az orkán

Mezőtúr határa felett hatalmas vihar vult végig. Az óriási szélvész sok helyen kicsavarta a fákat, bedöntötte a kerítéseket és tetőket sodort magával. A sűrűn csapkodó villám hét embert ölt meg. Csörsz Sándort és feleségét munkájuk közben a mezőn ölte meg a villámcsapás.

Szombaton este és vasárnap hajnalban Szabolcs vármegyében is irtózatoss erejű orkán rohant keresztül és valóságos vízőzönnyel árasztotta el a földet. Piri község határában a szüntelenül zuhogó víztömeg a Becsali-tanyán alámosott egy 30 méter hosszú bikaistállót. A nagy épület percek alatt kártyavárként omlott össze és

maga alá temetett 12 embert,

akik a vihar elől menekültek fedél alá. A romok alól holtan huzták ki Horváth Mihály 17 éves cipésztanoncot, akit a leomló faktömeg valósággal összelapított. Idősb Kondor György, ifj. Kondor György és Horváth István véresen összezuzott testtel kerültek ki a romok alól. A többi nyolc ember csak kisebb-nagyobb zuzódásokat szenvedett. A csendőrség nyomozást indított, hogy az istálló összeomlásáért terhelje valakit felelősségre.

Apróhirdetések

Keresek egy tanoncot fizetéssel, divat és rövidáru üzletembe. Szabó Nándor Péter. a-2017-f

Papir- és vulkánfiber bőröndök, retikulók, pénztárcák Anisich Ernő bördíszművesnél. Zomborban. a-2036

Új ház eladó tiszta téglából. Két szoba, két konyha. Arok u. 34/a. a-2035

Könyvek és lexikonok elhözvezésére alkalmas polcot, üveges elejű könyvszekrényt, (esetleg etazsert) megvételre keresek. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. a-gr.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a rokonsággal, barátainkkal és ismerőseinkkel azt a szomorú hírt, hogy forrón szeretett, felejtethetlen, jó és drága fiam, férjem, apánk, nagyapánk, testvérünk és apósunk

dr. Bugarszky Koszta

ügyvéd, ny. főispán, földbirtokos stb.

1942. július hó 14-én hajnali 2 órakor rövid szenvedés után életének 71. évében az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunkat a gör. kel. vallás szertartásai szerint fogjuk a helybeli Szent György templomban folyó hó 15-én, szerdán délután 5 órakor be-szenteltetni és azután a Nagyboldogasszonyról elnevezett gör. kel. temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Zombor, 1942. július hó 14-én.

Béke hamvaira, emlékéért kegyelettel fogjuk megőrizni!

özv. Dr. Bugarszky Kosztáné csótai Zányi Jolán, felesége.

Bugarszky Miklós,
Ing. Bugarszky János,
Bugarszki Olga,
Dr. Bugarszky Milán,
gyermekai.

özv. Bugarszky Miklósné szül. Barisits Zsófia, anyja.

Dr. Bugarszky Nenád,
özv. Lallosevics Jánosné szül. Bugarszky Milena,
Vukszánovits Jánosné szül. Bugarszki Vera,
testvérei.

Nikits Milana,
Nikits Tatjana,
Bugarszky Koszta,
unokái.

Bugarszky Miklósné szül. Dobricsits Jelka,
Ing. Bugarszky Jánosné szül. Vuksenovits Zsófia,
menyeli.